ДЕКЛАРАЦИЯ на Организацията на обединените нации по премахване на всички форми на расова дискриминация

Провъзгласена с резолюция 1904 (XVIII), приета от Общото събрание на 20.11.1963 г. Издадена в Сборник от международни документи, 1992 г.

Общото събрание,

Считайки, че Уставът на Организацията на обединените нации се основава на принципите на достойнство и равенство на всички човешки същества и се стреми, сред другите основни цели, към постигане на международно сътрудничество за подпомагане и насърчаване на правата на човека и основните свободи на всички, без разлика по отношение на раса, пол, език или религия,

Считайки, че Всеобщата декларация за правата на човека провъзгласява, че всички човешки същества се раждат свободни и равни по достойнство и права и че всеки има право на всички права и свободи, изложени в Декларацията, без каквато и да е разлика, особено що се отнася до раса, цвят или национален произход,

Считайки, че Всеобщата декларация за правата на човека провъзгласява по-нататък, че всички са равни пред закона и имат право без каквато и да е дискриминация на еднаква закрила от закона и че всички имат право на еднаква защита срещу каквато и да е дискриминация и срещу всяко подбуждане към дискриминация,

Считайки, че Обединените нации са осъдили колониализма и всякакво практикуване на сегрегация и дискриминация, свързани с него, и че Декларацията за даване на независимост на колониалните страни и народи провъзгласи особено необходимостта от довеждането на колониализма до бърз и безусловен край,

Считайки, че всякаква доктрина на расова диференциация или превъзходство е ненаучна, морално осъдима, социално несправедлива и опасна и че няма оправдание за расовата дискриминация било то на теория или на практика,

Вземайки под внимание другите резолюции, приети от Общото събрание, и международните инструменти, утвърдени от специализираните организации, в частност от Международната организация по труда и Организацията на обединените нации за образование, наука и култура, в областта на дискриминацията,

Вземайки под внимание факта, че въпреки че международната дейност и усилия в редица страни дадоха възможност да се постигне прогрес в тази област, дискриминацията основаваща се на раса, цвят или етнически произход в определени райони на света продължава въпреки това да предизвиква сериозна загриженост,

Обезпокоено от проявите на расова дискриминация, които все още се наблюдават в някои райони на света, някои от които се налагат от определени правителства чрез законодателни, административни и други мерки, във форма, между другото, на апартейд, сегрегация и делене, както и чрез съдействие и разпространяване на доктрини за расово превъзходство или експанзионизъм в определени райони,

Убедено, че всички форми на расова дискриминация и нещо повече, че политиката на правителствата, основаваща се на предразсъдъци за расово превъзходство или на расова омраза, не само представляват нарушаване на основни права на човека, но могат да поставят под заплаха приятелските отношения между народите, сътрудничеството между нациите и международния мир и сигурност,

Убедено също, че расовата дискриминация нанася вреда не само на онези, които са нейни обекти, но и на онези, които я практикуват,

Убедено освен това, че изграждането на световна общност, свободна от всички форми на расова сегрегация и дискриминация, фактори, които създават омраза и разделение между хората, е една от основните цели на Обединените нации: 1. Тържествено заявява необходимостта от бързото премахване на расовата дискриминация в целия свят във всички нейни форми и прояви, и от осигуряването на разбирателството и уважаването на достойнството на човешката личност;

2. Тържествено заявява необходимостта за приемането на национални и международни мерки за тази цел, включително мерки в областта на обучението, образованието и информацията, за да се осигурят всеобщото и ефективно признаване и спазване на изложените по-долу принципи;

3. Провъзгласява настоящата Декларация:

Член 1

Дискриминацията между човешките същества на основата на раса, цвят или етнически произход накърнява човешкото достойнство и трябва да бъде осъдена като отказ от принципите на Устава на Обединените нации, като нарушаване на правата на човека и основните свободи, провъзгласени във Всеобщата декларация за правата на човека , като препятствие за поддържането на приятелски и мирни отношения между държавите и като факт, способен да наруши мира и сигурността между народите.

Член 2 1. Нито една държава, институция, група от хора или отделно лице няма да осъществяват по въпросите на правата на човека и основните свободи каквато и да било дискриминация по отношение на отделни лица, групи лица или институции на основата на раса, цвят или етнически произход.

2. Нито една държава няма да поощрява, защищава или подкрепя чрез полицейски действия или по друг начин каквато и да било дискриминация, основана на раса, цвят или етническа принадлежност, която се осъществява от каквато и да било група, институция или отделно лице.

3. Специални конкретни мерки ще бъдат предприети, при съответните обстоятелства, за да бъде осигурено подходящо развитие или защита на лицата, принадлежащи към определени расови групи, с цел да им бъде гарантирано пълното ползуване на правата на човека и основните свободи. Тези мерки в никакъв случай не

трябва да водят като следствие поддържането на неравни или отделни права за различни расови групи.
Член 3 1. Ще бъдат предприети особени усилия за предотвратяване на дискриминацията, основана на раса, цвят или етнически произход, особено в областите на гражданските права, достъпа до гражданство, образованието, религията, заетостта, професията и жилищата.
2. Всеки човек без разлика по отношение на раса, цвят или етническа принадлежност ще има равен достъп до което и да било място или помещение, предназначени за обществено ползуване.
Член 4
Всички държави ще предприемат ефективни мерки за преразглеждане политиката на правителството и на другите обществени власти и за отмяна на законите и разпоредбите, които имат ефект на въвеждане или увековечаване на расовата дискриминация, където тя все още съществува. Те трябва да приемат законодателни мерки за забрана на такава дискриминация и трябва да предприемат всички подходящи мерки за борба срещу онези предразсъдъци, които водят до расова дискриминация.
Член 5
Незабавно ще бъде поставен край на провежданата от правителството и другите обществени власти политика на расова сегрегация и особено политиката на апартейд, както и на всички форми на расова дискриминация и отделяне, явяващи се в резултат на такава политика.
Член 6
Не се допуска каквато и да било дискриминация по причина на раса, цвят или етнически произход при ползуването от което и да е лице на политическите и гражданските права в неговата страна, в частност правото да участвува в изборите чрез всеобщо и равно избирателно право и да участвува в правителството. Всеки човек има право на достъп, при равни условия, до обществените служби на своята страна.
Член 7 1. Всяко лице има правото на равенство пред закона и на равно правосъдие съгласно закона. Всяко лице, без разлика по отношение на раса, цвят или етнически произход, има правото на сигурност на личността и на защита от страна на държавата против насилие или телесни повреди, независимо дали са нанесени от правителствени служители или от какъвто и да било индивид, група или институция.
2. Всяко лице има правото на ефективно обезщетение и защита против каквато и да било дискриминация, на която той е бил подложен, на основата на раса, цвят или етнически произход по отношение на неговите основни права и свободи, чрез независими национални съдилища, компетентни да разглеждат такива дела.
Член 8
Незабавно ще бъдат предприети всички ефективни мерки в областта на преподаването, образованието и информацията с оглед премахването на расовата дискриминация и предразсъдъци и поощряването разбирателството, толерантността и дружбата между нациите и расовите групи, както и пропагандирането на целите и принципите на Устава на Обединените нации, Всеобщата декларация за правата на човека и на Декларацията за даване на независимост на колониалните страни и народи .
Член 9 1. Всяка пропаганда и всички организации, които се основават на идеите или теориите за превъзходство на една раса или група лица от един цвят или етнически произход с оглед оправдаването или поощряването на расовата дискриминация в каквато и да била форма, ще бъдат строго осъдени.
2. Всяко подбуждане към действия на насилие, било то от страна на лица или от организации, срещу която и да било раса или група лица от друг цвят или етнически произход ще бъде разглеждано като нарушение срещу обществото, наказуемо от закона.
3. С оглед осъществяването на целите и принципите на настоящата Декларация всички държави ще предприемат незабавни и позитивни мерки, включително законодателни и други мерки, за преследване и/или забраняване на организациите, които поощряват или подбуждат към расова дискриминация, или подбуждат към използуване, или използуват насилие за целите на дискриминация, основана на раса, цвят или етнически произход.
Член 10
Обединените нации, специализираните организации, държавите и неправителствените организации ще направят всичко, което е в тяхната власт, за поощряването на енергични действия, които, комбинирайки юридически и други практически мерки, ще направят възможно премахването на всички форми на расова дискриминация. В частност те ще изучават причините за такава дискриминация с цел препоръчването на подходящи и ефективни мерки за борба срещу нея и за нейното премахване.
Член 11
Всяка държава ще поощрява уважаването и спазването на правата на човека и основните свободи в съответствие с Устава на Обединените нации и напълно и вярно ще спазва положенията на настоящата Декларация, на Всеобщата декларация за правата на човека и на Декларацията за даване на независимост на колониалните страни и народи .